Debrecen, 1894. **XXI. évfolyam 95. sz.** **Szerda, április 25.**

Előfizetési árak:
Egész évre 10 frt — kr.
Félévre . 5 „ — „
Negyedévre 2 „ 50 „
Egy hóra 1 „ — „
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPART KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség és Kiadóhivatal:
Fő. piac, Simonffy-ház, a városházával szemben.

Hirdetések a legmérsékeltebb árszámitás mellett vétetnek fel.

Az osztrák-magyar bank javaslatai.

Budapest, ápr. 24.

Az osztrák-magyar bank által tett javaslatok elfogadhatlan volta, mint már kifejtettük, esetleg oda vihet, hogy a magyar kormánykörökben és parlamentben az önálló magyar jegybank kérdése gyakorlati pénzügyi szempontból kerül megvitatás alá. Wekerle miniszterelnök és pénzügyminiszter ismételten kijelentette, hogy az önálló magyar jegybank fölállitása nem öncél, de Magyarországnak ehhez az elidegenithetlen j o g á h o z r a g a s z k o d i k. Más szóval: ezt a jogot gyakorlati érvényre juttatjuk, ha bekövetkezik annak a szüksége, hogy a magyar államgazdasági és pénzügyi érdekeit ezen az uton óvjuk meg.

Az egyoldalu részvényes álláspont, melyet a jegybankban ez idő szerint dominálo osztrák tőkepénzes-csoport érvényesit, az ezen osztrák privátkonzorcium által a magyar állami pénzügyek teljes elismerésében rendszeresen emelt elfogadhatlan követelések olyanok, hogy előidézhetik ezt a szükségességet. Az ezen osztrák pénzügyi konzorcium által a szabadalom meghosszabbitása kérdésében különösen Magyarország ellen elkövetett balfogásoknak könnyen az lehet a következménye, hogy a mértékadó tényezők és az egész magyar közvélemény pártkülömbség nélkül foglalkoznak az eshetőséggel, hogy a magyar jegybank fölállitásának jogát ne csak elméletben, de gyakorlatilag is tárgyalják. Ha ez az eszme a gyakorlati megvalósitás irányában egy bizonyos ponton tulhaladott, könnyen bekövetkezhetik az az eset, hogy az osztrák részről utólag tett minden ajánlat későn érkezik.

A mostani jegybank vezető személyeire nézve ma még lehetséges, hogy először feladják Magyarországgal szemben elfoglalt specifikus korlátolt osztrák részvényes álláspontjukat, és másodszor józan kereskedői alku-alapot ajánlanak, amely alap megengedi a magyar államal való megegyezés lehetőségét. Ha ez a megegyezés Wekerle miniszterelnökkel igen hamar, vagy legalább egy közös tárgyalási alap megállapitásáig létre nem jön, akkor Plener osztrák pénzügyminiszter is egész bizonyosan követné e magyar kormány példáját és szintén elutasitaná a szabadalom megujitását. Ausztria semmi esetre sem fog a banktól kevesebbet igényelni, mint igényel Magyarország. Ezért a jegybank kérdés kulcsát ezuttal Budapesten kell keresni. A helyzet tisztázása tehát ezuttal előreláthatólag a magyar kormánytól indul ki.

Bebizonyitottuk már, hogy a jegybank osztrák nagy részvényes-csoportja által emelt követelmények úgy az államnak a nyereményben való részesedését illetőleg, ami 6%-on felül kezdődnék, valamint a 77 millió osztrák kölcsönnek megfelelő viszonszolgáltatás nélkül kivánt visszafizetésére vonatkozólag elfogadhatlanok. Konstatálni kell továbbá, hogy a jegybank nem csak lehetetlent kiván, hanem a követelt jegykibocsátási szabadalomért mit sem kinál. Német és franciaországban az államnak jelentékeny évi haszna van a jegybank nyereségből. A magyar állam a szabadalom esetleges meghosszabbitása körül követelését olyképpen fogja emelni, hogy ezt a törvényes hasznot ne lehessen tőle elvonni. Ezt a hasznot eddig a bank részvényesei egészen maguk tartották meg.

A német birodalmi banknál a nyereségben való osztozás az állammal $3\frac{1}{2}\%$-nál kezdődik. Ha a pénz árának különbségét figyelembe vesszük, nálunk a 4%-nál kezdődő osztozás lehetne megbeszélés tárgya. Ha a jegykibocsátási szabadalom értékét hasonlitjuk össze, úgy a szabadalom a monarchia két államában értékesebb a német szabadalomnál.

A valutarendezés által nálunk az összes államjegyeket kivonják a forgalomból, mig a német birodalomban a birodalomi banknak még mintegy 186 millió forintnyi jegyforgalom versenyével szemben kell a saját jegyein kivül helyt állnia, és pedig 120 millió márka birodalmi péntári jegy és 190 millió márka magán bankjegy van forgalomban. Az osztrák-magyar bank ebben határozott előnyben van; de azért nem ajánl részt az államnak. Kitünik ez a következő számokból:

A „Debreceni Ellenőr“ tárcája.

Tavasz felé.

— Irta: **E. Kovács Gyula.** —

Fénybe fürdő, rojtos ágak,
Selymesedő pázsitágy . . .
Szivemen oly ismerős kéj
Melege hullámzik át! . . .

Itt a szellős fönsik táján,
Zsongó bércek oldalán,
Mintha csak az ö r ö k r e j t é l y
Hivó hangját hallanám:

„Ide, ide, sebhedt lélek,
Jól tudom, fáj valami.
Jer, ölemen, gyógyulással
Foglak én megáldani.

Mit bolyongnál, olyanoknál,
Kiknek lehe, bántalom.
Im, szellőm egy lebbenésen
Üdvöd lesz a fájdalom!

A ki, mint te, szive mélyén
Hord még egy szent bánatot,
Jöjjön hozzám, annak én még,
Mennyországot adhatok! . . .“

S mig e lágyan bongó hangok
Nyilt lelkembe omlanak:
Szivem édesen fölzajdul,
Térdeim lehajlanak.

Pillámon egy forró könycsepp,
Egy-egy rángás ajkamon,
Érzésim mind fölrebegnek:
„Oh, ne hagyj, hisz' én szeretlek,
Áldlak, örök hatalom!! . . .

Ujév a családban.

— Droz Gusztáv. —

Még nincs egészen hét óra. Halvány fény szürődik által a kettős függönyön, ajtómat valaki kaparja. A szomszéd szobából áthallik elfojtott nevetése és ezüst csengésü hangja kis fiamnak, ki türelmetlenül toporzékol, mert be akar jönni.

— De papa! kiáltja; kis fiad van itt — kis kedvenced, ki boldog ujévet akar kivánni.

— Gyere be kis emberem; szaladj ide gyorsan és csókolj meg.

Az ajtó fölnyilik és kis fiam, karjait magasra tartva, ragyogó szemekkel az ágyhoz rohan. Háló fökötője alól kibujt néhány hosszu fürt és homlokára hullott. Hosszu lobogó inge, mely lábacskáit akadályozza a járásban, türelmetlenné teszi, mert minden lépésnél megbotlik.

Végre keresztül futott a szobán és két kis kezét felém nyujtja, remegő hangon ki ltja:

— A kis herceg boldog ujévet kiván neked!

— Szegény kis babám! hisz te mezitláb vagy! Gyere, melegedjél fel a puha takaró alatt! bujj be a dunna alá.

És fölemelem őt magamhoz, de ezzel a mozdulattal felköltöm a feleségemet, aki még szunnyad. Ő is fölemelkedik.

— Ki van ott? kiáltja a csengőt keresve, tolvaj! tolvaj!

— De kedvesem mi vagyunk!

— Kik? Ti? . . . . Ah istenem, hogy megijesztettetek! Azt álmodtam, hogy tüz ütött ki és hangokat hallottam. Igazán esztelen kiabálást visztek véghez.

— Kiabálást! Téhát neked eszedbe sem jut mamácska, hogy ma uj év van — a szerencsekivánatok és csókok napja? Kis hercegünk és én is, a te ébredésedre várunk.

Ezalatt begöngyöltem az én kis emberemet a paplanba és belenyomom a pehelybe és hideg lábacskáit kezeim közt felmelegitem.

— De anyácskám, ma uj év van! — kiáltja ő. És karjaival fejünket össze huzza s az övét is odadugva, üde ajkával hol jobbra, hol balra osztogatja a csókot. Érzem kövér karocskáját, mely nyakam körül babrál, kis ujjai szakálamba mélyednek.

Bajuszom megszurja orrahegyét és erre fejét hátra vetve, hangos kacajba tör ki a kis hamis.

Anyja, ki első ijedségéből magához tér, karjaiba veszi öt és csönget.

— Az év jól kezdődik édeseim, mondja; de azért eay kis vi ágosságot szeretnék.

— Mond csak mamám! a rosz gyermekek nem kapnak ajándékot ujévkor!

És a kis ravasz mig ezeket mondja, egy halom csomag és doboz felé sandit, melyet egy szögletben, a nagy sötétség dacára is fölfedez.

az osztrák-magyar banknak 200 millió fedezetlen jegye van forgalomban, mig a német birodalmi bank jegykibocsátása csak mintegy 171 ½ millió forintra, vagyis 292 millió márkára rug. A bank által az államnak juttatott haszon szinte nevetségesen kicsiny s említésre alig mélló, ha összehasonlitjuk azzal, amit a német birodalmi bank, vagy a francia bank tesz. 1893-ban az osztrák-magyar bank 147.000 ft. haszonrészt engedett az államnak. A német birodalmi bank ugyanazon évben ennek tizszeresénél nagyobb haszonrészt fizetett az államnak, és pedig osztrák értékre átszámitva 3,600.000 forintot. Ez a haszonrész a következő tételekből állt: állami haszon a tiszta nyereségből 4,340.000 márka, Poroszország évi haszonrésze 1,860.000 márka, összesen 6,200,000 márka, vagyis 3,630.000 frt o. é.

Magyarország az ő részéről a követelt jegyszabadalom megadásáért mindenesetre azokhoz hasonló követelések fog emelni, aminők Németországban kevésbbé nyereséges szabadalomért lettek érvényesitve.

De ezenkivül a német birodalmi bank a 6 %-ot meghaladó nyereségből ¾% ot, szóval háromnegyed százalékot ad az államnak, még a részvényeseknek csak ¼% marad. A német birodalmi bank és a francia bank alapszabályainak tanulmányozását tehát a legsürgősebben ajánljuk a mostani jegybank osztrák nagyrészvényeseinek, ha őszintén akarják a megegyezést a magyar kormánnyal.

— **Országgyülés**. A képviselőház tegnapi ülésének nagy részét kereskedelmi szerződések tárgyalása töltötte be. A Spanyolországgal kötött szerződést Rosenberg Gyula előadó referálta s a vitában részt vettek Lukács Béla kereskedelmi miniszteren kivül Thaly Kálmán, Madarász József és Helfy Ignác. A Romániával kötött kereskedelmi szerződést Boross Béni előadó beható beszéddel ajánlotta elfogadásra. A vitában részt vettek Hoitsy Pál és Issekutz Győző, de a tárgyalást ma még folytatják.

Az ülés végén Horváth Gyula interpellálta a miniszterelnököt, az alföldi munkás zavarok tárgyában. Horváth jól ismeri a helyi viszonyokat s igy rámutatott a „holt kéz“ és a „kötött kéz“ birtokaira, melyek a paraszt-birtokok terjeszkedését s a nép megélhetését gátolják.

Wekerle Sándor miniszterelnök az ügy fontosságánál fogva azonnal válaszolt s válasza az egész bázat pártkülönbség nélkül megnyugtatta. Kijelentette, hogy a kormány sürgős intézkedéseket tett Hódmezővásárhelyen és vidékén a személy- és vagyonbiztonság érdekében. Ami Horváth Gyula többi kérdését illeti, azokra a miniszterelnök azt felelte, hogy a gyökeres orvoslás szempontjából a kormány két irányban, gazdasági és adminisztrativ irányban szándékozik intézkedni. A gazdasági intézkedések sorát, a munkások foglalkoztatása és a népességnek helyesebb megosztása tekintetében a telepitésről szóló törvényjavaslat nyitotta meg. A kormány ebben az irányban ugy folytatja müködését, hogy a vasuti és vizszabályozási munkálatoknál az ország munkásait arányosabban fogja foglalkoztatni. Ujabb hitbizományokat a kormány nem igen engedélyezett, de viszont nem lehet azt kategorikusan kimondani, hogy fidei commissumokat a jövőben sem szabad engedélyezni.

Ellenben nagy mértékben hozzájárul majd az orvosláshoz az a törvényjavaslat, amelyet a kormány a nagyobb alföldi városok latifundumainak arányosabb megosztás a tárgyában már legközelebb be fog terjeszteni.

Ezenfelül adminisztrativ tekintetben is intézkedni fognak. Gondoskodás fog történni, hogy a munkások érdekei a törvényhatóságokban megfelelőleg képviselve legyenek s hogy addig is, amig azt a törvényt, amely a csendőrségnek bizonyos városokban való közbelépését tiltja, megváltoztatják, legalább átmeneti intézkedéssel gondoskodjanak a polgárok biztonságáról. Mindezeknek alapján kérte válaszának tudomásul vételét.

— **Református konvent**. Az ev. ref. egyház egyetemes konventje tegnap délelőtt kezdődött Budapesten Kun Bertalan püspök és Tisza Kálmán együttes elnöklete alatt. — Kun Bertalan püspök rövid imával nyitotta meg a konventet, melyet ezután Tisza Kálmán üdvözölt. Bejelentette, hogy a zsinati törvények kihirdetése megtörtént s az uj törvényeket szétküldték az összes egyházakhoz. Jelentette továbbá, hogy a zsinat által kinevezett küldöttség kifejezte köszönetét és hódolatát a király szine előtt. Ezután bemutatták a vallás- és közoktatásügyi miniszter leiratát, melyben közli, hogy az egyház államsegélyének azt a részét, mely az egyetemes konvent rendelkezésére van bocsátva, egyenesen a konventnek utalványozza ki s utasitotta az illető hivatalokat, hogy nyugtatvány bemutatása mellett az összeget kifizessék. Tóth Sámuel (Debrecen) főjegyző jelenti, hogy az idén az államsegély utalványozása és kifizetése már ez értelemben történt. A konvent köszönetet szavazott Tisza Kálmán elnöknek, az államsegély fölemelése iránt kifejtett buzgó támogatásáért. A közalapi végrehajtó bizottság jelentését Kenessey Béla előadó mutatta be. A jelentés konstatálja, hogy a közalap jövedelme ismét nehány ezer frttal csökkent. Ennek okát kutatván, a bizottság a közalapi hozzájárulási összeg hiányos bevallásában találja a bajt s ezért utasittatni kéri az egyházkerületeket, hogy szigoruan ellenőrizzék a bevallás helyes voltát s az egyenes adó 1%-a arányában vessék ki a közalapi adót, olyformán, hogy a minimum 20 kr legyen s csak egészen vagyontalan cselédek hozzájárulása legyen 10 kros. Beöthy Zsigmond szintén az ellenőrzés szigoritását javasolja s felelőssé kivánja tenni az egyházakat a kivetés helyes voltáért. — Rövid vita után a közalapbizottság inditványát fogadták el. A közalapbizottság az idén 17385 frtnyi segélyt javasol kiadatni, még pedig 11505 frtot a segélyt kérő egyházak, 5885 frtot a segélyt kérő lelkészek javára. A segélyekből a tiszántuli egyházkerület egyházainak 3695, lelkészeinek pedig 2730 frt segély jut. — Végül a közalapbizottság által javasolt tőke-kölcsönöket tárgyalta a konvent. A konvent holnap folytatja tárgyalásait.

— **Belföldi hirek**. (A delegációk egybehivásának) határidejét még nem lehetett véglegesen megállapitani, de azon reményben, hogy az osztrák Reichsrath a pünkösdi ünnepekig be lesz zárható, abban történt megállapodás, hogy a delegációkat május 25-re

---

Ezután széthuzzák a függönyöket, a napvilág behatol és e tűz vigan lobog a kandallóban és az ágyra két gondosan bekötött csomag tétetik. Egyik a feleségem, a másik ennek az én pajkos fiamnak.

Mi ez? Vajjon mi lehet benne? A görcsöt kétszeresen, háromszorossn ráhuztam és a tárgyakat sok papirba göngyöltem és végtelenül mulattat a türelmetlenség, melylyel a zsineget oldozzák.

Nőm nevet, boszankodik, megcsókol és ollót kér.

A családföntartó egész erejéből huzza a zsineget, mialatt ajkait harapja, de végre is a legokosabbnak tartja az én segitségemet igénybe venni. Szemeivel szeretne áthatolni a papiron. És minden jele a vágynak és türelmetlenségnek ott ül az arcán. A paplanba keveredett keze görcsös mozdulattal gyüri össze a selymet és ajka hangosan mozog, mint egy érett gyümölcs látásakor.

Végre az utolsó papirboriték is lehull. A fedél felpattan és az öröm határtalan.

— Az én váram!

— Az én állatseregletem!

— Egészen olyan, mint a muffom! — kedves jó uracskám!

A nyakamba ugranak, négy kar egyszerre átölel, egy köny lopódzik a szemembe, a feleségemébe kettő és a kis herceg, aki egészen elvesziti az eszét, kezemet csókolva hangosan föizokog.

Ez nevetséges, fogják önök mondani.

Nevetséges? erről nem tudok semmit; de felséges, ezt merem mondani.

Nem facsar-e ki szemünkből elég könnyet a fájdalom, hogy megbocsássuk az örömnek azt a mogányos könyceseppet, melyet előidéz?

Az élet nem olyan édes, hogy erre egyedül rá merészkedjünk lépni; és ha a sziv üres, akkor ez az ut nagyon hosszunak tetszik.

Oly kellemes, magunkat szeretve tudni, mellettünk élettársaink szabályos lépteit hallani és igy szólani: „ők itt vannak: hármunk szive együtt dobog.“

És egyszer egy évben, midőn a nagy harang az év első napját hirdeti, akkor együtt oda ülünk az országut szélére, egymásba fonott kezünkkel, s szemeinket a poros, ösmeretlen utra függesztve, mely ott a láthatár szélén homályba vész és átölelve, megcsókolva egymást, ezt mondjuk:

„Mi örökké szeretjük egymást. Ti én reám számittok, én meg ti reátok. Bizzatok bennem. és folytassuk tovább egyenes utunkat.“

Igy magyarázom én azt a könyet, mely egy várnak, vagy egy állatseregletnek a látásakor a szembe lopódzik.

De a reggelizés órája közeledik. a borotváláskor kétszer is államba vágtam és a midőn megfordultam, a fiam állatseregletébe lépek és vagy tizenkét látogatást — szükséges látogatások, mondja a nőm — kell tennem és még is ugy örülök, mint egy király.

Leülünk az asztalhoz. A teritéknek, mely a hófehér abroszon ragyog, rendkivül ünnepélyes kinézése van, gyenge szarvas-gomba-szag illatossá teszi a levegőt és minden arcot mosoly derit és az ablakon keresztül megpillantom — csodálatos dolog; a portást, amint sajátkezüleg törli le a lépcső karfáját — még pedig a zsebkendőjével! Isten segits: mily szép nap ez.

Koronaörökösünk körül rakta a tányérját elefánt, oroszlán és zsiráfokkal és anyja az alatt az ürügy alatt, hogy léghuzam van, a prém gallérral reggelizik.

— Rendeltél kocsit, kedves barátnőm, a látogatásokhoz?

— Az Ursula néni párnája maga elfoglal egy ülést. De azt gondolom, hogy oda tehetjük a kocsis ülésére!

— Óh szegény, szegény Ursula néni!

— Papának nem muszáj elmenni Ursula nénihez, mondja a fiam: ez ugy szür mindig, ha megcsókolják.

— Fiam uram: Tudod-e, hogy mi mindent kell a kocsiban magunkkal vinni! A lovat Leonnak, e muffot Louisenak, a papucsokat atyádnak, az Ernesztine ágyteritőjét, a bonbonokat, a varró dobozt, stb. Hidd el nekem, hogy a néni párnáját a kocsis lábaihoz kell tenni.

— Papa, mond meg csak, miért nem akar a zsiraff cotelettet enni.

— Hja kis mókusom, ezt én nem tudom.

— Nos, én sem tudom papa.

Egy órával később megmásszuk a lépcsőt, mely a nénihez vezet. Feleségem a lépcső-fokokat olvassa és bele kapaszkodik a karfába, mialatt én a sokat igérő párnát, a bonbonokat és a fiamat viszem, a ki zsiráffja nélkül nem akart jönni.

(Vége köv.)

hivják össze Budapestre, ugy, hogy a király valószinüleg 26-án vagy 27-én fogadja a delegációkat. — (A kongrua-nagybizottság) jelentése szerint a jövedelmeket, a helyszini nyomozás mellőzésével, a hiteles okmányokkal támogatott bevallás alapján fogják összeirni. – (A két pénzügyminiszter tanácskozása) különösen a bankszabadalom meghosszabbitásának részletes kérdéseire vonatkozott. A két pénzügyminiszter, illetőleg szakközegeik erre vonatkozó tanácskozásai és megbeszélései május hóban Budapesten folytattatnak s alkalmasint be is fejeztetnek. Csak akkor, midőn már létrejött a két pénzügyminiszter között a megegyezés ugy a bank uj alapszabályainak minden részlete, valamint a jövő jegybankkal kötendő egyezmény iránt, fogják felszólitani az osztrák-magyar bankot, hogy a megindítandó tárgyalásokra meghatalmazottakat küldjön.

— **Külföldi hirek.** (A szultán európai utazása.) A szultán európai körutra indul, s Djevad pasa nagyvezér előtt ismételten kifejezte azt az óhajtását, hogy Európa nyugati államait meglátogassa és ez a szándéka általános helyesléssel találkozott. Az angol királynő már tudatta is a szultánnal óhajtását, hogy vendégeül fogadhassa Londonban. — (Az orosz trónörökös menyegzője.) Az orosz trónörökös augusztus 3-án (ó-naptár szerint julius 22-én) Pétervárott tartja mennyegzőjét Alice hesszeni hercegnővel, ki már most szorgalmasan tanul oroszul. — (Szerbia uj bécsi követe.) A király ujból Szimics volt miniszterelnököt nevezte ki bécsi követté. Szimics csütörtökön foglalja el állását.

Papirszeletek.

— (**Alkalmazott adomák.**) —

A kitünő ital.

Vendég: (a pincérhez.) Micsoda ital ez?

Pincér: Kávé kérem alásan.

Vendég: No, ha ez kávé, akkor hozzon nekem theát, — ha pedig thea, akkor hozzon kávét!

—

Nemzet (Apponyihoz): Micsoda is az Ön elve?

Apponyi: Az én elvem liberálizmus?

Nemzet: No, ha ez liberálizmus, akkor hozzon nekem ultramontanizmust, ha pedig ultramontanizmus, hozzon liberalizmust!"

*

A halálos ágyon.

A nagynéni (halálos ágyán): Azon vagyok éppen édes unokaöcsém, hogy végrendeletemet megtegyem. Tudom azonban, hogy te sajnos, éppenséggel nem vagy vallásos . . .

— Dehogy, dehogy, édes nagynénikém, ellenkezőleg . . .

A nagynéni. Ugy? Akkor bizonyára örülni fogsz azon, hogy egész vagyonomat az egyháznak testáltam . . .

—

A haldokló nemzetipárttal trafikáló elemek is észre fogják venni, hogy Apponyiék mindenestül az ultramontanizmus kezébe csempészik át a nemzetet.

*

Galans férfiu.

Egy társaságban szó van a nők iránti kötelés udvariasságról — Egy fiatal ur kijelenti, hogy ő mindent megtenne, a mit a hölgyek parancsolnak.

— S ha most azt kivánnám, hogy a vizbe ugorjon? — kérdi mosolyogva a háziasszony.

A levente szó nélkül feláll és kifelé indul.

Hova megy? kérdi megrémülve a háziasszony.

— A fürdőszobába — válaszol a gavallér.

—

Azt meg a szabadelvü párt tapasztalhatta, hogy b. Aczél Péter, gr. Szapáry Gyula készek voltak a szabadelvüség kedveért beleugrani a — szentelt viz-tartóba.

*

Örömkönyek.

— Miért vagy olyan nagyon elérzékenyülve kicsikém? — kérdezi a vőlegény menyasszonyától.

— Hogyne lennék elérzékenyülve, kedvesem? Még nincs két hete, hogy a mama igy szólt hozzám: „Te leány, olyan buta vagy, hogy nincs az a szamár, aki megkérné a kezedet." S ime, ma már menyasszonyod vagyok.

—

Ez a menyasszony pedig a főrendiházzal frigyre lépett — ultramontanizmus!

*

Modern müvészet.

— Kedves barátom, festményed igazi remekmü! — szól egy mübarát a festőhöz. — Ily nagyszerü tengeri vihart még sohse láttam.

— Szerencsétlen, hisz az nem tengeri vihar, hanem paraszt lakadalom.

—

Igy hiresztelték a polgári-lakadalomról is, hogy tengeri vihar, pedig legföljebb az ultramontán lapok émelyitő magatartása gerjesztett bennünk egy kis tengeri-betegséget!

*

A beteg tüdő.

Beteg: Mondja meg őszintén, doktor ur, hogy állok a tüdőmmel?

Orvos: Tagadhatatlan, hogy egy kissé meg van támadva; de ameddig él, addig kitartja.

—

Tökéletesen igy vannak a politikai hitelükkel Apponyi, Polónyi és a többiek is!

*

A leány zavarban.

Pap: Julcsa te, menj be a dolgozószobámba és hozd ki a gyertyát. Ott van az iróasztalon.

Julcsa, a pesztonka, nagyon sokáig késett a gyertyával. A pap utána ment.

Pap: Hát nem látod a gyertyát? Miért nem hoztad?

Julcsa: A gyertyát látom, de nem találom az iróasztalt!

—

Az ellenzék is látja a világitó elveket, de hiába keresi — a teritett asztalt!

*

Feleség: (orvosférjnek születésnapján gratulálva): Nemde, édesem, ma itthon maradsz?

Férj: Nagyon bajos; egy-két pácienssemet kellene meglátogatnom . . .

Feleség: Csak maradj; legyen ma a szegény betegeknek is ünnepnapjuk . . ,

—

Ez pedig vonatkoztatható a haza doktorainak; a képviselőháznak szünetelésére. Talán meg is gyógyul a beteg, ha a doktorok szünetelnek!

Gasparone.

A Csokonai-kör jelentése

az 1893. évről.

(Folyt. és vége.)

Szakosztályunk végezte mostan is a Kazinczy-féle kaszinó pályázatra beérkezett müvek birálatát s javaslata alapján a Komáromi Csipkés György életrajzát tárgyazó prózai 4 munka közül kettő az első s illetve második dijjal — a Debrecen multjából vett tárgyu legendára beérkezett 3 mü közül pedig egy az első dijjal jutalmaztatott. Az uj kérdéseket tárgyazó javaslat alapján pedig prózai kérdésül „Árpád alakja a magyar mondában és szép-irodalomban" — Verses kérdésül: „Szatira a modern életből" — tüzetett ki.

A szépitészeti szakosztály főtörekvése az elmult évben is az volt, hogy a körnek otthonát minél előbb megteremthesse. Ezen törekvés azonban, fájdalom a mostohább viszonyok folytán egyelőre nagyobb lendületet nem vehetett, bár meglévén arról győződve, hogy a kör jövője az önálló otthon megalapitásával szoros összefüggésben áll, mert nem mulaszthatjuk el, hogy ez ismét a t. közgyülés pártfogó figyelmébe ne ajánltassék.

A szakosztály munkálkodásának másik főtárgya az emlék-kertek gondozása volt. E tekintetben az a körülmény, hogy a kör ujabb ambitiosus mükertésszel kötötte meg a szerződést, a jogosult igények betöltésével biztat. A nemes város áldozatkészsége különben ezen a téren is hathatósan támogatott bennünket, amennyiben ujabban a házipénztárból 600 frt segélyt nyertünk s a két emlékkert utainak régóta sürgetett porondozását is, végre hajtotta. A debreceni ev. ref. főiskola gazdasági tanácsa 100 frt, a debreceni ev. ref. egyház pedig 50 forint segélylyel gyarapitotta a két emlék-kert fentartására szolgáló anyagi erőnket.

A szépitészeti szakosztály mult évi müködésének két legnevezetesebb momentuma azonban kétségtelenül a Csokonai Vitéz Mihály életnagyságu mellképének Kovács János akad. festő által eszközölt s különösen sikerült megfestése, más oldalról pedig az a nagyszabásunak igérkező mozgalom, melyet a szakosztály a nagy debreceni reformátor Melius Péter sirjának felkutatására és emlékének megőrzése tárgyában inditott.

A szépitészeti szakosztály kezdeményezésére alakittatott meg ugyanis Meliusz vagy Horhi Juhász péter — Debrecen első református püspökének sirja és emlékei felkutatására egy öttagu bizottság, mely a debreceni református egyháztanács által 3 taggal kiegészittetvén, a nemes városi tanács által kiküldendő tagokkal kiegészitésére vár. E bizottság ma már a kellő anyagi erővel is rendelkezik, amennyiben a tiszántuli egyházkerület, a debreceni református egyház és Debrecen sz. kir. város tanácsa saját pénztáraikból 100–100 frtot szavaztak meg a kutatások és a nagymérvü reformátor emléke felállitásának céljaira és igy 300 frt áll rendelkezésére, mely a debreceni első takarékpénztárnál a 34224. sz. a. betéti könyvecskén van elhelyezve és igy a kiegészitendő vegyes bizottság még ez év folyamán megkezdheti müködését s az évtizedek óta alvó Melius-emlékügynek ujabb fejlesztése, talán eredményre juttatást biztosithat.

Ennek kapcsán kell megemlitenünk a kör választmányának ama nagyfontosságu határozatát is, mely szerint a Csokonai-kör Debrecen történelmi nevezetességü épületeinek, nagyjai születési, lakó- és halálozási helyeinek felkutatását és megjelölését is feladatával tette s annak alkalmas időben a körülmények szerinti megvalósitására bizottságot küldött ki. Meg kell még emlitenünk, hogy a szépitési szakosztálynak alkalma volt arra is, hogy a Pallas-Nagy-Lexikonának Debrecen leirását tartalmazó kötetének megjelenése előtt a vállalat szerkesztőségének figyelme folytán a ránk vonatkozó részt átnézhette és a szükséges kiigazitásokat megtehette ugy, hogy a munumentális munkában a Debrecenről gyakran megjelenő téves adatok mellőzhetők voltak.

*

A Csokonai-kör adminisztrációja, melyet az alapszabályoknak a mai közgyülés napirendjére kitüzött módositása lesz hivatva a nehézkes szakosztályi szervezet eltörlésével, könnyebbé, célszerübbé tenni, dióhéjban a következő adatokat tünteti fel.

A választmány tartott 7, az irodalmi szakosztály 5, a szépitési szakosztály 7 ülést s ezen kivül több külön bizottság végezte a rábizott feladatokat.

A tagok száma az elmult évben 434 volt.

A pénztári forgalom a következő adatokat tünteti fel: 1487 frt 63 kr, bevétellel szemben 817 frt 85 kr. kiadás merült fel, ugy hogy a Szilágyi Károly urnak a ház-alapra tett 25 frtos alapitványát is hozzáadva, a vagyon-szaporulat az elmult évben 644 frt 77 krra rug, mig a kör kezelése alatt álló vagyon 14, 925 frt 38 krt tesz, amiből látni való, hogy körünk anyagi ügyei teljesen ren-

dezetteknek mondhatók, s midőn azt ezennel jelentjük a t. közgyülésnek, egyuttal kedves kötelességünknek tartjuk, hogy hálás köszönetetet nyilvánítsunk mindazon intézeteknek és egyleteknek, melyek adományaikkal a kör céljait az elmult esztendőben is előmozditani szivesek voltak.

Ilyenek a már emlitetteken kivül: Márk Endre 25 frt. Alföldi takarékpénztár 5 frt. Első debr. takarékpénztár 60 frt, István-gőzmalom 50 frt, Czégely Ferenc 3 frt.

Ezekben volt szerencsénk a t. közgyülésnek a Csokonai-kör mult évi müködéséről be számolni és bár itt számadásunkat be kellene fejeznünk, mégis, hogy rámutassunk mennyire átérezzük a Debrecen városa nagy müvelt közönsége által ugyszólván körünkre ruházott misszió kötelmeit, két olyan körülménynyel kivánjuk igazolni, hogy azok teljesitésében a f. évben sem akarunk hátra maradni, a melyek ugyan már ezen év történetéhez nem tartoznak, de a melyek a mai közgyülés napirendjén lévén, e helyütt is megemlitést érdemelnek.

Az egyik az, hogy a debreceni protestáns egyetem céljaira 1000 koronás alapitvány tételét inditványozzuk, a másik pedig, hogy a Kossuth Lajos debreceni szobrának létesitésére irányult mozgalmat is a Csokonai-kör kezdeményezte.

A Csokonai-kör Debrecennek hazafiságban, áldozatkészségben dicső elődök nyomdokán haladó mai nemzedék, füzze a két nagy mü megvalósitásának örök büszkeségét korának emlékéhez.

Kelt a Csokonai-kör választmányának Debrecenben 1894. április 21-én tartott üléséből.

Vértesi Arnold, elnök. **Dr. Bakonyi Samu**, főtitkár.

Szinház.

* **Százkilencvenedik előadás.** Már a szinlaposztó is kiosztotta a maga zöld veresét, zöld papiroson, kezdvén a rigmust ilyeténképen:

„Int a pálya, Thaliák temploma,
Elmegyünk, de nem tudjuk hova“...

Szerencsére Tiszai igazgató jobban van értesülve a szinlaposztónál s arról értesit, hogy a társulat innen egyenesen Nyiregyházára megy. Denique, a saison véget ér s jó konstatálunk, ha jó előadásokkal igyekeznék a válást nehezebbé tenni. A tegnapi előadás (Sardoutól „A jó falusiak“) azonban nem is tartozott ezek sorába, mert rajta először is a legszembeszökőbb szerep-nem-tudás, laza kapkodás uralkodott. Egyes szereplők azonban igazán kiérdemelték a közönség tapsait; ilyenek voltak: Sándor Emil (Morisson), a ki igazán megindító játékot produkált, Ardai Ida, ki a IV. felvonás nagy jelenetében valódi drámai erőt fejtett ki, Tapolczai, a kit egy izben szintén cserben hagyott az emlékezete, de azt a jelenetet, a melyben a tolvajlás tettén érik, sok igazsággal és bensőséggel játszotta, Bács Károly, a ki nemesen alakitott, mint Villepreux báró, Cserni Berta pedig sok kedves vonást vegyitett Margit szerepébe. A népies alakok közül kivált Püspöki (Grinchu) és Nyilassy (Tetillard) találtak el kitünő genreket. Közönség közepes számmal jelent meg.

* **A mai bemutató előadás** — a mely alkalommal a Varney kedves zenéjü operette-je, „Fanchon asszony leánya“ kerül szinre — nemcsak zenei tekintetben érdekes, de a meséje is érdekes, e mellett a szinen is változatosság uralkodik, a mennyiben játszik az 1. felvonás Bellevoine közjegyző udvarán, a 2-ik felvonás Javotte padlásszobájában, a 3-ik felvonás a Tivoli-kertben, a 4-ik pedig egy indus herceg kéjlakában és egy párisi boulevardon. A darab Budapesten a népszinház állandó müsordarabja s valószinü, hogy az énekszámok nálunk is népszerüekké válnak. A főszerepeket Kocsis Etel, Margó Zelma (a szinlapon tévesen áll a Galyasi Paula neve) Kozma, Krémer, Rózsahegyi éneklik. Az ujdonságot holnap ismétlik.

* **Ali Baba és a negyven rabló** cimü keleties tárgyu regének péntek en (gyermek- és népelőadásul) lesz a bemutatója. Nyilassi játsza Ali Babát s már magában biztositja a darab mulattató jó oldalát. A többi szerepet Galyassi Paula, Kiss Irén, Péchy Galyassi Paula, Kiss Irén, Péchy Püspöki, és Rózsahegyi játszák. Az előadás (tekintettel a gyermekközönségre) 6 órakor kezdődik és 8-ra véget ér.

Vegyes hirek.

* **A királyi pár jubileuma.** Királynénk tegnap reggel Welsből a Bécs mellett levő lainzi kastélyba érkezett, hogy házassága negyvenedik évfordulóját együtt ünnepelhesse urával, a királylyal. A királyasszony az ura üdvözlése után Mikes grófkisasszonyhoz fordult, kezet nyujtott neki és melegen megköszönte, hogy hosszu utazásában kisérte. Majd Berzeviczy őrnagynak, báró Nopcsa Elek főudvarmester helyettesének mondott köszönetet azután a királylyal a nyitott udvari hintóba szállt és a lainzi vadászkastélyba hajtatott. Utközben Lainzig a lakosság mindenütt lelkesen tüntetett a királyi pár mellett.

* **Jósika holttestét haza hozták.** Jósika Miklósnak, a nagy regényirónak és feleségének holttestét a Jósika-család Drezdában exhumáltatta s a holttestek már utban is vannak Kolozsvár felé. Egy év óta folynak az előkészületek a kiásásra és a hazahozatalra vonatkozólag; attól kezdve, hogy az ügyet Jósika Samu államtitkár vette a kezébe, a német hatóságok teljes udvariassággal jártak el s a dolog rendbe jött. A család, az államtitkár óhajtására, gondosan titkolódzott, azért, hogy halottait minden feltünés és tüntetés nélkül haza szállithassa. A család Kolozsvárott diszes siremléket fog állitani s mikor ez elkészül, akkor ünnepiesen átviszik a drága halottakat a végleges kriptába, Kolozsvárott a halottakat meg akarják koszoruzni, de megérkezésük idejét senki se tudja.

Helyi hirek.

— **Lelketlen szédelgés.** Csakugyan ritka gazsággal végrehajtott szédelgés az, a melynek Debrecen és a környék hiszékeny népe esett áldozatul. Valami szélhámos banda ugyanis elhiresztelte a nép között, hogy Temes vármegyében földet osztanak; minden oda vándorló család 1200 □ öl belsőséget kap háztelekre ezenkivül 10 hold szántóföldet, 200 frtot, sőt igavonó jószágot is. A hiszékeny emberekkel valami irást jegyeztetnek alá s elvesznek tőlük annyit, a mennyit éppen kaphatnak. Hogy pedig ez a dolog már nem tréfa, kitünik abból, hogy már szerkesztőségünknek is irtak kérdezősködő levelet az ilyen becsapott emberek. Szavahihető emberek pedig jelentették, hogy saját cselédjeik is aláirtak és fizettek ilyen szédelgőknek. A piacon a nép fülünk hallatára tárgyalta a dolgot, hozzá téve, kogy „az urak tiz forintjával vásároljak a gyereket.“ Lehetetlen, hogy erről a nagyon elterjedt üzelmekről ne lenne tudomása a rendőrségnek s igy kivánatos lenne, ha a gaz szédelgőket mielőbb kipuhatolnák s a büntető igazságnak szolgáltatnák ki.

— **Az alsó szabolcsi tiszai ármentesitő társulat** ma délután rendes közgyülést tart, — melynek legfontosabb tárgya gróf Dessewffy Aurél elnök, az egri főkáptalan és több más érdekelt által beadott azon inditvány lesz, hogy az alapszabály 3. §-a kiegészittessék s a belvizszabályozás is a társulat feladatai közzé soroztassék s a keresztülvitelre vonatkozó előmunkálatok foganatositására intézkedés tétessék. Az inditványt az igazgató választmány ma délelőtt hosszasan tárgyalta; az élénk vita azzal végződött, hogy a választmány 6 szavazattal, melybe az elnök szavazata is bele van számitva az inditványt pártolólag terjeszti közgyülés elé. Debrecen város képviselői Vértessy István és Ábrahám László az inditvány ellen foglaltak állást. Az ártér-fejlesztés ellen beadott panaszokat a választmány egy küldöttségnek javasolja kiadatni.

— **Személyi hir.** Rásó Gyula kir tan. és alispán tegnap este B.-Ujvárosról — az ottani katonai sorozás befejezésével — visszaérkezett Debrecenbe. — Zoltán Elek tábornok, honvéd lovassági felügyelő ma délután ½4 órakor adjutánsa kiséretében Debrecenbe érkezett s már ma délután meglátogatta honvéd lovassági laktanyát.

— **Lawn-tennys.** A szép idők beálltával mindinkább megnépesedik délutánonként az eddig elhagyatott nagy erdő. A lövőházból a fegyverek durrogása hallatszik, itt-ott labda játékot folytatnak vig fiuk, s most ujabban egy lawn-tennys partie alakult előkelő hölgyek és urakból, kik e kellemes angol labda-játék helyéül szintén a nagyerdőn, a jégpálya helyiségét választották. Részt vesznek a játékban gróf Dégenfeld Anna és Mária, gróf Csáky Ilona, báró Wangenheim Celeszta, báró Györffy Katinka, Gerzon Adrienne, Bobory Margit, Zalay Guszta, továbbá dr. Medve Zoltán, Miskolczy Lajos, Papszász Lajos, br. Blomberg Frigyes, br. Wangenheim Gyula, dr. Forrai András, gróf Dégenfeld Pál és még többen is. Az elegáns játék már pár nap óta folyik az e célra előkészitett területen s az unnepélyes megnyitás a hét valamelyik napján lesz.

— **Az első jégeső.** György napja villámlás és menydörgés között mult el, miközben megeredt a zápor, azután megint vidáman kiderült az ég s a meleg napfény hamar felszáritotta a megázott földet. A csapó- és Kossuth-utca külvárosiak azt a hirt hozták, hogy ő felettük erős jégeső vonult el, olyan, hogy az udvarokon lapáttal lehetett hányni a mogyoró nagyságu jégszemeket.

— **A gerincagylob**, mely Nagy-Létán rövid idő alatt több áldozatot követelt, szórványosan Debrecenben is fellépett, — ragályos természetünek kezd bizonyulni. A mult héten irtuk, hogy a debreceni közkórházba egy Simák Irma nevü cseléd-leányt vettek fel ezzel a veszedelmes betegséggel, a leány azóta meghalt. Most H.-Böszörményből irják lapunknak, hogy az agygerinclob ráragadt Simák Irmának a testvérére, Juliánnára is, a ki beteg testvérét meglátogatta a kórházban. Alig ért haza szülei lakására a 14 éves leány, agyvelő és gerincagygyuladás tünetei mutatkoztak rajta s három nap mulva april 19-én nagy kinok között meghalt. A böszörményi rendőrség a Simák Ignác szabó lakását elzárta s az ajtóba őröket állitott, a kik senkit sem bocsátottak be. A halottat másnap egyházi szertartás nélkül, rendőri fedezet mellett temették el. Hajdumegyében nagy a rémület az eset óta.

— **Tanitói fizetések rendezése.** A debreceni ev. ref egyház presbiteriuma rövid idő mulva fogja tárgyalni azt a nagyszabásu javaslatot, melyet Kiss Albert lelkész, orsz. képviselő a debreceni ev. ref. iskolák tantermeinek elhelyezése, ezen iskolák szervezése s a tanitók és tanitónők fizetése rendezésének tárgyában készitett. Legfontosabb ujitás lesz e javaslat szerint a tanitói fizetések rendezése, mely tanitók részére 600 frt, tanitónők részére 400 frt alapfizetést, amazoknál hat izben előforduló 60 frt ötödéves korpótlékot, emezeknél szintén hat izben előforduló 40 frt ötödéves korpótlékot állapit meg. Ezenkivül kapnak természetbeni lakást vagy pedig 240, illetőleg 120 frt lakpénzt és 10 köbméter tüzifát. Mielőtt a javaslat a presbiterium elé kerülne, az iskolaszék és a gazdasági tanács fogja megvitatni.

— **Nyomdászok nyári mulatsága.** Derék nyomdászaink, kik annyi rossz verset kénytelenek kiszedni a természet szépségeiről, végre magok akarnak meggyőződást szerezni ezekről a szépségekről és elhatározták, hogy nyári táncmulatságot rendeznek. Ez a debreceni könyvnyomdászok egylete által rendezendő táncvigalom junius hó 2-án a „Margit“-fürdő villanynyal világitott disztermében fog megtartatni. Annál is inkább megérdemlik a közönség

pártfogását, mert a mulatság jövedelmét ugy a Debrecenben felállitandó Kossuth-szoborra, mint saját könyvtárok gyarapitására forditják.

— **Buzaszentelés a róm. kath. templomban.** Az évenkint szokásos buzaszentelés ünnepélye ma délelőtt 8 órától 9-ig folyt le a róm. kath. templomban. Az ünnepély előtt ½8 órakor csendes misét tartott dr. Wolafka Nándor v. püspök plebános A mise után, minthogy a körmenet elmaradt, a templomban végezte — szintén a v. püspök — a buzaszentelési szertartásokat. Az ünnepélyre a róm. kath. felekezeti összes elemi fiu és leány-iskolák, ugyszintén a gymnaziumi növendékek is megjelentek tanáraik és tanitóik vezetése alatt. A szertartások végeztével Kópis József káplán mondott még misét, miután ugy a felnőttek, mint a gyermekek kezükben beszentelt zöld buzakalászokat tartva, hazatértek.

— **Dalestély.** A „kereskedő ifjak önk. egyesületének dalköre“ május hó 5.-én a Margit-fürdő disztermében változatos müsorral dalestélyt tart, melyre előre is felhivjuk az érdeklődők figyelmét.

— **A debreceni szociáldemokrata párt** — a mint értesülünk — szintén elhatározta május elsejének megünneplését. A nevezett nap délelőttjén saját zászlójuk alatt s jelvényeikkel ellátva gyülnek össze a Szabadság-téren s onnan a nagyerdei vigadó elé vonulnak. Odakünn diszgyülést tartanak, a melynek programmja még megállapitva nincsen.

— **A debreceni gazdasági egyesület** választmánya f. év ápri 29-én Vasárnap délután 3 órakor ülést tart a gazdasági tanintézetben. Tárgyak: 1. Az egyesület által tartandó kirándulás. 2., Időközben érkezett átiratok tárgyalása. 3. Az ezredéves kiállitás tárgyában az országos gazdasági egyesület átirata.

— **Az Érmellékre járók figyelmébe.** Monostor-Pályi község képviselő testülete elhatározta, hogy a Debrecenből a Ludas felé, Vértesen át Nagy-Létára vezető utat az utvonalak közül törölteti. A képviselő testületet az a körülmény inditotta ezen elhatározására, mert a nevezett ut M.-Pályi mellett ugy is kevésbbé járt s az ott lévő hidak annyira rozzantak, hogy rajtuk járni veszélyes és a felépitésük sok költségbe kerülnének.

— **Az ügyvédek jutalomdija és költségei.** Az ügyvédek jutalomdija és költsége iránt hozott itéletekben, végrehajtási és telekkönyvi végzésekben, az emlitett követelések jogcimének megjelölése tárgyában, az igazságügyminiszter rendeletet adott ki. A miniszter rendeletében meghagyja a bíróságnak, hogy az ügyvédi munkadij és költség iránt inditott perekben hozott itéletekben, valamint az ilynemü követelések behajtása céljából végrehajtást elrendelő végzésekben mindig szabatosan jelöljék meg a követelés jogcimét. Ugyane tekintetben a telekkönyvi hatóságokhoz is azt a felhivást intézi, hogy a kérdéses követelések jogcime telekkönyvi bejegyzést elrendelő végzéseiben szintén határozottan emeltessék ki. — A rendelet kibocsátására az a sérelem adott okot, hogy bár az ügyvéd keresményét III. oszt. kereseti adóval már megrótták, reá a végrehajtás során eddig külön tőkekamatadót is kiróttak, a mit a miniszter ezentul megszüntetni óhajt.

— **Jegyzők államvizsgán.** A belügyminiszter és pénzügyminiszter az államszámviteltani államvizsgálati bizottság javaslatára egyetértőleg kimondották, hogy a községi jegyzők, segédjegyzők és jegyzői irnokok jegyzői szigorlati bizonyitványuk kimutatása és annak igazolása mellett, hogy a vizsga letétele után legalább egy évig valamely község jegyzői hivatalában tényleg müködtek, külön pénzügyminiszteri engedély nélkül közvetlenül az államvizsgálati bizottságnál jelentkezhetnek az államszámviteltani államvizsga letétele céljából. A belügyminiszter a törvényhatóságokhoz intézett leiratában azon óhajának ad kifejezést, miszerint a törvényhatóságok hassanak oda, hogy minél több jegyző igyekezzék ezen magasabb képesitést megszerezni, mely körülmény a községi vagyonkezelés állapotának javitását nagyban elősegitené.

Táviratok.

(A „Debreceni Ellenőr“ s. tudósitójától.)

Budapest, április 24.

A hódmező-vásárhelyi ribillió.

— Érk. déli 12 órakor. —

A mint a h.-m.-vásárhelyi lázongások ügyében megtartatott vizsgálat kideritette, **a vasárnapi zendülés tulajdonképen egy május 1-re tervezett szociális forradalom véletlen kitörése volt.** A tüz-akna készen állott, de a kanóc véletlenül előbb robbantotta fel, mint a hogy vezetők óhajtották s a véletlen kitörés, bármi nagy katasztrófa volt különben a vasárnapi, tulajdonképen még a könnyü menekülést képezte a legnagyobb magyar városra nézve. Kovács János, a h.-m. vásárhelyi munkás vezér nem rég Petőfitől az „Akasszátok fel a királyokat“ cimü verset szavalta, hozzá tévén: — **„Ne féljetek, lesz még államfő, csakhogy közülünk való!“**

Tegnap este a tüntetők közül elfogott legveszedelmesebb embereket párosan egymáshoz láncolva átkisérték a járásbirósági börtönbe.

Az egész Alföld alá van aknázva a szociálisták munkája által. **Makón** már nem kevesebbet terveznek a szociálisták, mint **a köztársaság kikiáltását.** A makói nép különben mindig hajlandó volt az excentrikus célok iránt s termő talaját képezte a bujtogatásnak és népámitásnak. Most is ezer szociálista várt Makón a vezérszóra, hogy a köztársaságot kikiáltsa, **köztársasági elnököt** válasszon s mellesleg lerombolja a telekkönyvi hivatalt, a földbirtokot pedig közössé tegyék.

Egy pessimista gondolataiból.

Azt mondják, nincsen csoda. Bolondság. A ki gazdag, de ostoba, kisütik róla mégis hizelgői, hogy ő a világ legokosabb embere.

*

Egy bolond százat csinál. De senki sem látta, hogy egy okos legalább tizet csinált volna.

*

Azt szeretjük, a mitől el vagyunk tiltva. De legyen az valami fájdalmat okozó dolog, hiába áll ott ezer tilalom-tábla is, az ördög se néz feléje.

*

Legrosszabb tulajdonság a határozatlanság. Legyen az ember jó, tegye, a mi ennek megfelel. Vagy ha rossz, járjon a kárhozat utján. De ne maradjon a határozás utján. Evvel nem boldogulhat aztán sohasem.

*

A szivárvány békét jelent. Valjon hányan háboruskodnak ennek aegisze alatt?

*

A tolvajoknak a maguk módja szerint igazuk van. Egyiknek óriás vagyona, másiknak semmije sincs. Rövid uton igyekeznek e visszásság kiegyenlitésére.

*

Manapság nagyon sok a „törekvő zseni.“ Csak az sajnos, hogy csupán az első szó van meg, törekesznek, kapaszkodnak, de sohasem jutnak az utóbbihoz.

*

Sokan mennek a vásárra. Eladók és vevők. Egyik áruba bocsátja a butorát, másik ruhaféléket, a harmadik szépségét. Mindegyiknek akad hamarosan vevője.

*

Azok, kik az erényt prédikálják, a közmondást juttatják eszembe: „vizet predikál, bort iszik!“

*

A hizelgés a legveszedelmesebb portéka. Jobb szeretem azt, a ki vont fegyverrel ront reám, mint a ki sima szavakkal kerit hatalmába.

*

A becsület nagyon hajlékony valami. A ki megszedte magát, de jól eltudta palástolni a lopást, kiérdemli a becsületes nevet. Ha egy pénztárnok nem lopja meg a kasszát, ugy égig magasztalják „a becsületesség minta-képét“ mintha ez nem volna kötelessége.

*

A lelkiismeret furdalása mellett sok embert láttam kényelmesen vacsorázni s nyugodtan nevetgélni.

Krónika Iró.

Kérés napján.

— Eredeti vigjáték 1 felvonásban. —

— Irta: Dr. **Bartos Andor.** —

SZEMÉLYEK:

Karády Bódog, fiatal földbirtokos.
Margit, neje.
Tinike, Bódog sógornője.
Garanyi Benedek.
Iván, fia, szigorló orvos.
Aggteleky Agenor, agglegény.
Kereplyei Eufrozina, Agenor rokona és házvezetőnője.
Inas.

(Szinhely: Pozsony mellett egy falu. Bódog lakása. Idő: jelenkor. Előkelően és divatosan butorozott szoba. Középen, jobbra és balra ajtók. Jobbra ablak és iróasztal. Balra álló tükör, alacsony szegletes asztal.)

I. JELENET.

Bódog, Margit.

Bódog: Aggteleky kijelentette előttem, hogy Tinikét a közel jövőben megkérni szándékozik.

Margit: E szándéka nem lep meg, hisz rég üldözi már szerelmi vallomásaival a gyermeket. Te — remélem — nem bátoritottad őt fel?

Bódog: Agenor bátoritásra épen nem szorult. Tudod, mily elbizakodott, kivált Tinikét illetőleg. Biztosra veszi, hogy ...

Margit: Tinike szerelmes belé? (nevet.)

Bódog: Igen. Egyébiránt Agenor jó parthie. Ha anyagi viszonyai ma nem is fényesek, idővel nagy vagyon örököse leend, azután fényes családi összeköttetései vannak.

Margit: Ez mind szép, de Tinike.

Bódog: Tinike gyermek.

Margit: Gyermek, gyermek; — a szerelem nem az aggkor szabadalma.

Bódog: Tinike szülői nem élnek és igy a mi kötelességünk boldogságáról gondoskodni. Különben ő is be fogja látni, hogy a házasság alapja nem a bohó szerelem.

Margit: Ejnye, ejnye, uracskám! Megfeledkezni látszik azon elméletéről, melyet alig egy éve a szerelem feltétlenségéről hangoztatott. Persze akkor az udvarló állott velem szemben, ma a férj. A házasság ugy látszik megváltoztatja az elveket!

II. JELENET.

Előbbiek, Iván.

Iván (porköpenyben): Bódog!

Bódog: Iván!

Margit: Isten hozta. Azt hittük, hogy már el sem jön, miután egy hó előtt kellett megérkeznie.

Bódog: Már le is mondtunk a reményről, hogy itt üdvözölhessünk.

Iván: Eléggé meg nem róható eljárásom mentségére alig tudok mást felhozni, minthogy a körülmények. (Bódoghoz) Neked bevallom: az utiköltséget kétszer elköltöttem.

Bódog: Mindegy, csakhogy itt vagy. Helyezkedjél kényelembe! (Jobbra mutat.) Ez lesz a szobád. De hol a podgyászod?

Iván: Egy cseléd átvette és a vendégszobába vitte (porköpenyét leteszi).

Bódog: De legalább sürgönyözhettél volna, igy nem küldhettem eléd kocsit.

Iván: Jól esett egy kis séta. Mindenek-

előtt azonban gratulálnom kellett volna boldogságtokhoz.

Bódog:) (Köszönik.)
Margit:)

Iván: Most teszem ezt tehát. Valóban meglepett annak idején eljegyzéstek hire. (Margithoz.) Nem gondoltuk ugyebár, midőn a redoutban megbámultak nyilsebes dreischrittünket és cigány előtt táncolt csárdásunkat, hogy ön az én Bódog barátom neje lesz. — Emlékszik még a jégsaisonra, milyen kitünően mulattunk a nagynéni a feletti haragján, hogy önöket mindig haza kisértem. Hát a jourokra? A kirándulásokra?

Margit: Kedvesen emlékszem vissza.

Iván: Emlékszik arra is, hogy a jég karácsonyfájára számomra gyöngéd célzással egy kerepet tett és én azonnal kitaláltam, hogy kitől jött?

Margit: (Igenlőleg int.)

Iván: Hja, azóta nagyot fordult a világ! Bódog nős és én még mindig szigorló orvos.

Bódog; De azóta csak haladtál?

Iván: (savanyu arccal nemet int.)

Bódog: Hát két év óta mit csináltál?

Iván: Adósságot, pajtás. Nagyszerüen töltöttem az időt. Bécsben kitünő kompániám volt; — háromszor verekedtem.

Bódog: Nem ez érdekel; hány vizsgát tettél?

Iván (lesütött szemekkel): Vizsgázni most akarok. Miként irtam, azért jöttem ide, hogy a falu csendjében készüljek.

Bódog: (Nevet.)

Iván: Nem bizol szándékom komolyságában nemde?

Bódog: Őszintén szólva — nem nagyon. Erre nagyban közremüködik édes atyádnak hozzám intézett levele, melyre — ha tovább is késel — válaszomban tudatnom kellett volna, hogy nem vagy itt, s melyben . . .

Iván: Sicherre veszem: azt irja az öreg, menjek haza.

(Folyt. köv.)

Apró-cseprő.

* **Kényszer-helyzetben.** A bíró: Hát aztán mondja csak vádlott, miért lőtt erre az emberre?

Vádlott; Kérem alásan, kényszerhelyzetben voltam.

A bíró: Hogyhogy?

Vádlott: Hát jószántából nem akarta ideadni a bugyellárisát.

—

* **Viszontszolgálat.** Két ur beszélget.

A: Uram, ön megmentette az életemet. Mikép háláljam ezt meg önnek?

B: Vegye el feleségül az anyósomat és költözködjék a Szunda-szigetekre.

—

* **Praktikus észjárás.**

Fiatal ember a házasságközvetitő ügynőkségnek levelet ir s e szavakkal fejezi be:

„Levelemet bérmentetlenül küldöm, a postadijat később levonhatja a hozományból.“

*

Egész világ nem a mi birtokunk —
Amennyit a szív felfoghat magába,
Sajátunknak csak annyit mondhatuuk!

Vörösmarthy M.

—

Mi szépek a nagy templomok,
Legnagyobbak az ég után!
De egy parányi fecskefészek
Az isten háza igazán!

Hugó V. ford. Szász K.

*

Mindig könnyü az embernek ellenségeivel kijönni, de barátaival — ez a nehéz.

Bertot.

—

Vannak ostobaságok, melyeket egy szellemes ember pénzen venne meg.

Voisenon.

*

* **A világ teremtése a babiloni legenda szerint.** A babiloni vallás eredete csillagászati volt s a legfőbb istenség Merodach. A világ teremtéséről szóló babiloni legenda, mely eredetileg hét nagy táblára vésve őriztetett, azzal kezdődött, hogyan hozott létre minden létező dolgot, Numu Tiamat, chaos sárkánya; hogyan teremtette az isteneket és apróbb istenségeket, majd az állatokat és a növényeket; végül Merodach ez a sárkány közt kitört harc eredetét. A negyedik táblán kezdődött a Merodachra ruházott kitüntetések leirása. Fejedelmi házakat épitettek számára és uralkodóvá kiáltatott atyja jelenlétében. Csodás hatalmakkal ruháztatott fel, az istenek ráadták áldásukat és királylyá proklamálták. Merodach aztán fölfegyverezte magát, a chaos sárkányával vivandó küzdelemre, lándzsát, ijat és nyilvesszőket vett magához. Világosságot bocsátott hirnökként maga előtt, ő maga is vakitó fénybe öltözött, magával vitte a négy szelet, a viharokat, hogy a sárkányt megtámadni segitsenek. A mint a csatára hivást meghallotta, a sárkány hangosan felorditott dühében, iszonyu küzdelem támadt, melyben végre Merodach lett győztes s megölte a sárkányt, férjét Kingut összes kisérőivel együtt fogságba ejtette. A sárkány teste, mely a vizek chaosát személyesitette, erre ketté osztatott, egyik rész az égboltozat fölé szoritatott, a másik a földön hagyatott. Merodach aztán a világ uj berendezéséhez látott. Merodach mellett még egy hatalmas istenséget emlit a legenda, Zi (az élet) istent; ez teremtette tulajdonképen az embert. Hatalmas babiloni istenek voltak még Nebo. Bel, Sin (holdisten), Samas (napisten), Hadad és Éa.

Közönség körből.*)

(Köszönetnyilvánitás.)

Mindazon rokonok, jóbarátok, ösmerősök, kik boldogult férjem temetése alkalmával megjelenésükkel bánatunkat enyhitették, fogadják ez uton is forró köszönetemet.

Debrecen, 1894. április hó 25.

Özv. **Zöld Istvánné.**

* E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Közgazdaság.

Debreceni piac.

— A tavaszi országos vásár. —

Debrecen, április 25.

A debreceni országos nagyvásárok jelentőségét ma már csak az állatvásárok adják meg. A különféle ipari és egyéb kereskedelmi áruk forgalma rendesen kevéssel több mint egy-egy élénkebb heti vásár napjain. Ezért a most lefolyt országos vásár megbirálásánál is csupán az állatvásárokat vesszük figyelembe.

A tavaszi nagyvásár ritkán szokott sikerülni. Ez általános jelenség alul az idei sem tesz kivitelt. A hosszas szárazság nyomasztólag hatott az üzletre, az országos esőzés épen a vásár napjain köszöntött be, de Debrecenben és a vidékén még mindig nem kielégitő az eső. Ezt érezte a gabona piacon a tengeri és zab, melynek ára a mult hetihez képest 20 krajcárral emelkedett, a buza és az árpa ára ellenben hanyatlott, a rozs változatlan.

A vásárokra tömérdek felhajtás történt, de a vevők kevesen voltak s ez a körülmény lenyomta az árakat, lanyhává tette az üzletet kedvezőtlennül hatott a kinálat helyzetre az is, hogy a zsidó husvét épen összeesett a vásárral. Szarvasmarhát 8600 dbot hajtottak fel, de alig egy harmadrésze kelt el. Nehány nagyobb uradalom és szeszgyár olcsó áron jutott hizónak való marhához.

Még több lovat, mint tehenet hajtottak fel összesen 9500 db. de ebből még kevesebb talált vevőre. Pedig igen kitünő anyag vezettetett elő, sok nemesitett kocsi és igás ló. A tapasztalt emberek azt állitják hogy évek óta nem láttak még együtt ennyi jó lovat a debreceni vásártéren

Lanyha üzletirányzat jellemzi a juhvásárt is, melyen 30,000 drbból csak 11,400, valamint a sertésvásárt, melyen 56,000 drbból 33783 db. kelt el.

Részletes kimutatásunk itt következik:

A Sz.-György napi országos vásárban gabonanemüek közül piacra került buza 337.00 mm. 6.80—6.60—6.50 frt kétszeres 219 mm. 6.00—5.80—5.70 forint rozs 217.00 mm. 5.00—4.90—4.80 frt. árpa 225.00 mm 5.70—5.60—5.50 frt. zab 300.00 mm. 7.00—6.80—6.70 frt, tengeri 299.00 mm. 4.80—4.70—4.50; ótengeri —.——.——.—.— frt, köles 4.50—.—— frt — köleskása 9.00 frt, burgonya 2.00 frt. Széna, 100 kilónként, I. r. 1.80, II. r. 1.40. mon t. liszt 12.40, zsemleliszt 11.20 frt. Ló felhajtatott 9500 darab, elkelt 1240 db. Szarvasmarha felhajtatott 8600 darab, elkelt 2580 db. Az árak ezek voltak: Hizott ökör 350—280, hizott tehén 200—170, hizott tehén bornya nélkül 185—160, meddő tehén 160—140 I rendü jármos ökör 380—340, II. r. j. ö 310—270, III. r. j. ö, 270—230, negyed fü üsző 130—115 harmad fü tinó 160—130, harmad fü üsző 125—110, hat hónapon felüli ökörbornyu 25—20 üsző bornyu 22—18 frt. Az árak páronkint értendők. Egy db. bika 130—120 frt. egy db. bivaj tehén 110—90 frt. Egy db. bivaj bika 140—110 frt. Egy db. jó igás ló 160—130 frt. egy db. jó kocsi ló 500-450—400 frt. — Sertés felhajtatott 56000 db. elkelt 33783 db. Soványsertés páronként 6—12 hónapos 15—20 frt, 12—18 hónapos 20—30 frt, 18—24 hónapos 30—40 frt, öreg sovány 40—50 frt. Kövér sertés kilója 40—44 kr. 100 kiló uj szalonna 47—50 frt, szalonna sótlan 50—54 frt. üzletirányzat élénk. Juh felhajtatott 30,000 db. elkelt 11,400 db. Anyabirka páronkint 14—12, magyar-juh 15—13, ürü 17—14 frt.

Husárak: marhahus kilója 52, 54, 56 (kóser) 60 kr. Borju hus 52—56 kr, sertéshus 48—50 kr. Juh hus — kr.

Négy köbméter tölgy tüzifa 12 frt, nyárfa 7 frt. Négy köbméter fa felvágása 2 frt 20 kr. beszálitása 1 frt. 20 kr.

Napszámárak: férfi ellátással 80 kr. ellátás nélkül 1 frt, nő ellátással 40 kr., ellátás nélkül 50 kr. gyermek ellátással 40 kr., ellátás nélkül 50 kr.

—

Budapesti árú-tőzsde.

Gyenes és Balog gabona-bizományi üzlet (Nádor u. 6. sz.) tudósitása a „Debreceni Ellenőr“ részére

Budapest, április 24.

Napi jelentés.

Gabonaüzlet.

Készbuzát ma igen kis mennyiségben kináltak, a vételkedv azonban igen korlátolt volt, mire az irányzat tovább is lanyha maradt, és a forgalmazott 9000 mm. csak 5 krral olcsóbb árakon volt elhelyezhető.

Eladások:

Tiszavidéki. 400—80 mm. 7.65 frt. 100—80 mm, 7.62½ frt. 200—80⁵ mm. 7.62½ frt. 100—79² mm. 7.62½ frt. 100—79⁵ mm. 7.60 frt. 1200—79 mm. 7.60 frt. 300—79⁷ mm. 7.47½ frt. 100—79 mm. 7.47½ frt. 100—79 mm. 7,50 frt. 300—79 mm. 7.50 frt.

3 havi időre.

Zab 6.95—7.42½ frt.

készpénzfizetés mellett.

Tengeri változatlan. Egyéb cikkek gyengültek.

Határidő-üzlet. Amerikából ma igen lanyha irányzatot és tetemesen csökkent árfolyamokat jelentettek, mire a mi piacunk szokvány határidő-árfolyamai szintén igen lanyhán indultak annál is inkább, mert az eső után kellemes meleg időjárás a vetésekre kitünő hatással van. — Tavaszi buza különösen lanyha volt a folytatólagos felmondásokra, majd a déli tőzsdén megszilárdult 1—2 krral, midőn könnyen felvették a felmondott árukat.

Zárlat 1 óra:

			frt
Buza	márc. április-ra 1894.		7.10—7.12
	szept.—okt. 1894.		7.39 7.41
Rozs	tavaszra 1894		.——.—
Tengeri	máj.—junra 1894.		4.97—4.98
	juli-augra 1894		5.15—5.17
Zab	márc.—áprilra 1894,		7.13—7.15
	őszre 1894.		—.—.—
Repcze	aug.—szept. 1894		11.30—11.40

Zárlat 4 óra:

		frt
Buza	márc.-ápril.-ra 1894.	7.13—7.15
	szept.—okt. 1894.	7.41—7.42
Rozs	tavaszra 1894.	—.—.—
Tengeri	máj.-junra 1894.	4.99—5.—
	juli augra 1894	5.16—5.18
Zab	márc.-áprilra 1894	7.15—7.18
	őszre 1894.	—.—.—
Repce	aug.-szeptre	11.35—11.40

Hivatalos felmondások: 1000 mm. buza, 4000 mm. zab.

Időjárás: derült, meleg.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok.

Április hó 23. Hizott sertés árak: I. Magyar első rendű: Öreg nehéz (páronkint 400 klgron felüli sulyban) 46.—47. kr. Öreg közép (páronkint) 300—400 kilogramm sulyban 46.—47. krig. Fiatal nehéz (páronkint 320 kilogramm felüli sulyban) 49.—49.5 krig. Fiatal közép (páronkint 251—320 kilogramm sulyban 48.5—49. krig. — Fiatal könnyü (páronkint 250 kgm. terjedő sulyban 48.—49. krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 klg. felüli sulyban) 46.5—47.5 krig. — Közép (páronkint 220—280 klg. sulyban) 47.—47.5 krig. Könnyü (páronkint 220 klgr. terjedő sulyban) 46.5—47. krig. A hizott sertés üzlet irányzata: lanyha,

Szerkesztői posta.

C. K. Az egyetemért a képviselőháznál kérvényező tizenhárom város között természetesen — nincs Debrecen. Tizenhárom városnak van tehát szüksége az egyetemi ifjakra.

T. N. Hogy miben állnak a bibornoki felavatás **„száj-felnyitási és száj becsukási"** szertartása, arról mi nem tudunk. Ellenben kétségtelen, hogy a főrendiház egyházpolitikai vitája alatt lesznek különböző bibornoki száj felnyitások és száj-lezárások.

D. M. („Májuselsején") Mikor a vérvörös május közeledik, aligha van értelme a szerelmi versek zöldjének.

Vasuti menetrend.

— Érvényes 1894. május hó 1-től. —

Egységes vasuti (zóna) idő szerint.

Debrecenből indul:

Budapest felé **(gyorsvonat)**		reggel	8 ó. 40 p.
Budapest—Nagyvárad felé		délután	12 ó. 36 p.
„ „		este	10 ó. 31 p.
[1]) P.-Ladány—Nagyvárad felé		délután	3 ó. 32 p.
Csak P.-Ladányig v. v.		este	8 ó. 15 p.
„ „ minden kedden		délben	12 ó. — p.
Szatmár—M.-Sziget felé		délután	3 ó. 48 p.
Csak Szatmárig		reggel	5 ó. 15 p.
Szatmár—M.-Sziget felé		este	8 ó. — p.
„ „		éjjel	3 ó. 05 p.
[2]) Miskolc-Kassa felé		reggel	8 ó. 25 p.
[3]) Miskolc—Kassa felé		este	8 ó. 05 p.
Szerencs—S.-A.-Ujhely—Kassa felé		délután	3 ó. 56 p.
H.-Böszörmény—Büd-Sz.-Mihály felé	m. á. v.-tól vásártérről	reggel	5 ó. 48 p.
		„	6 ó. 04 p.
	m. á. v.-tól vásártérről	délután	3 ó. 37 p.
		„	3 ó. 50 p.
Füzes-Abony—Kassa felé	m. á. v.-tól	reggel	5 ó. — p.
„ „	vásártérről	„	5 ó. 13 p.
„ „	m. á. v.-tól	d. u.	4 ó. 10 p.
„ „	vásártérről	„	4 ó. 22 p.

[1]) P. Ladánytól **gy. v.**
[2]) Kassára érk. d. u. 3 ó. 34 p. Poprádra e. 7 ó. 25 p.
[3]) Jun. 15-től Kassára érk. **gy. v** r. 5 ó., Poprádra reggel 7 ó. 35 p.

Budapestre érkezik:

a reggel 8 ó. 40 p.-kor induló	**gy. v.**	d. u.	1 ó. **50** p.
a déli 12 ó. 36 „	„	sz. v. este	8 ó. 15 p.
az este 10 ó. 31 „	„	„ reggel	5 ó. 50 p.

Debrecenbe érkezik:

Budapest—Nagyvárad felől	délután	3 ó. 28 p.
„ „ **gyorsvonat**	este	**7** ó. **09** p.
„ „	éjjel	2 ó. 40 p.
Nagyvárad—P.-Ladány felől	reggel	7 ó. 41 p.
Csak P.-Ladánytól	reggel	4 ó. 55 p.
M.-Sziget—Szatmár felől	reggel	7 ó. 50 p.
„ „	délután	12 ó. 16 p.
„ „	este	10 ó. 16 p.
Csak Szatmártól	este	7 ó. 45 p.
[1]) Poprád-Felka-Kassa-Miskolc felől	reggel	8 ó. 07 p.
[2]) Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs felől	déli	12 ó. 21 p.
[3]) Poprád-Felka-Kassa-Miskolc felől	este	7 ó. 40 p.
B.-Szt.-Mihály— vásártérre	reggel	8 ó. 09 p.
B.-Szt.-Mihály— m. á. v. hoz	„	8 ó. 17 p.
H.-Böszörmény felől vásártérre	este	7 ó. 41 p.
H.-Böszörmény felől m. á. v.-hoz	„	7 ó. 50 p.
F.-Abony felől vásártérre	reggel	7 ó. 50 p.
„ m. á. v.-hoz	„	8 ó. — p.
„ vásártérre	délután	5 ó. 21 p.
„ „ m. á. v.-hoz	„	5 ó. 30 p.

[1]) Podrádról (Jun. 15-től) **gy. v.** ind. este 9 ó. 30 p.
[2]) Kassáról indul reggel 4 ó. 55 p.
[3]) Poprádról ind. r. 8 ó. 35 p. Kassáról d. 12 ó. 31 p

Budapestről—Debrecenbe indul:

a délután 3 ó. 31 p.-kor érkező	sz. v.	reggel	8 ó. 25 p.
az este 7 ó. 09 p.-kor érkező	**gy. v.**	délután	2 ó. 10 p.
az éjjel 2 ó 40 „	„	sz. v. este	7 ó. — p.
„ „ 2 „ 40 „	erk. sz. v. (P.-Ladányig **gy. v.** átszállással)	este	9 ó. 15. p.

Debreceni városi szinház.

Idénybérlet 159. sz. VIII. Kis bérlet 19. szám.

Szerdán, április 25-én,

páratlan bérletben, itt először:

Fanchon asszony leánya.

Operette 4 jelvonásban. Irták Armand Linat, William Busnoch és Albert Fontenay. Zenéjét szerzé Louis Varney.

Csütörtökön, április 26-án

páros bérletben, itt másodszor:

UGYANEZ.

HETI MÜSOR.

Pénteken, april hó 27-én: „Ali baba és a 40 rabló", látványos és regényes szinmü, irta Komor Gyula. (Bérlet-szünetben, leszállitott helyárakkal: nép- és gyermek-előadás.)

Kiadó és laptulajdonos:
„Csokonai" nyomda és kiadó r.-t.
Felelős szerkesztő:
Komlóssy Dezső.

Nyilttér.

Dr. Löfkovits Márton

ügyvédi irodáját

főpiacz 2140 sz. házba

(I. emelet)

helyezte át.

Vese, húgyhólyag, húgydara és **köszvénybántalmak** ellen, továbbá a **légző** és **emésztési** szervek **hurutos** bántalmainál, orvosi tekintélyek által a

Lithion-forrás

Salvator

sikerrel rendelve lesz.

Húgyhajtó hatású!

Kellemes izü! Könnyen emészthető!

Kapható ásványvizkereskedésekben és gyógyszertárakban.

A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.

Friss töltésü

természetes ásványvizek,

u. m:

Bártfai, Bikszádi, Bilini, Borszéki, Budai, Csizi, Czigelkai, Emsi, Eger só v. Ferencz-forrás, Gieshübli, Gleichenbergi, Halli, Ivándai, Kissingi, Carlsbadi, Koritniczai, Krondorfi, Levies, (arsen viz), Luhi Margit, Marienbadi, Mohai Ágnes, Parádi, Preblaui, Rohitschi, Roncegmai, (arsen viz,) Salvator, Selters, Szolyvai, Szulini, Szrebreniczai Gubor-forrás, stb.

Forrásterményekben.

Parkani, Jódtó, Franczesbádi ásvány-lápsó, Karlsbadi-só, Viktória-só, Tengeri-só, továbbá Vásártelki természetes moórföld folyton kapható

Geréby Fülöpnél.

Bécs, Rotunde.

Naponta katona-zene a Nemzetközi faluban és czivilzene a *Kostlogeuben.*

Nyitva reggel 10-től esti 11-ig.

Nemzetközi kiállitás.

néptápszerek, hadseregellátás, mentőszerek, forgalmi eszközök és egy különleges sportkiállitásban

1894. April 20-tól julius 1-ig

rendezi

Ő cs. és kir. fensége Ferdinánd Ferencz Oesterreich-Este főherczeg védnöksége alatt álló

gazdasági ismereteket terjesztő egylet.

Belépti-dij: Hétköznapon **30** kr. vasár- és ünnepnapon **20** kr. Pénteken **1** frt.

Bécs, Rotunde.

Kiállitási sorsjegy

à **1** korona.

5 főnyeremény

á **10,000** korona.

Egy sorsjegy vételnél, a Rotunde pénztárnál hétköznapon (Péntek kivételével) ingyen bemenet.

Tapeta és stuck dekorációk gyári raktára.

Tapetirozási és festészeti vállalat.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy **több mint 400 bordurokkal dekorált**

tapeta mintáim

(melyekből en gross raktárt tartok) elkészülvén, mintakönyveimet a n. é. közönzég rendelkezésére bocsátom.

Külföldről szerződtetett szakavatott munkásaim valamint összeköttetéseim által az első német franczia tapeta s papirmaché gyárosokkal abban a helyzetben vagyok, hogy **minden tekintetben**

előnyösebb feltételek

mellett vagyok képes t. pártfogóim kivánságát teljesithetni, mint bármely vidéki vállalkozó.

Költségvetés és tervezeteket ingyen és bérmentve készitek.

Midőn még a n. é. helybeli és vidéki közönségnek eddigi szives támogatásukért meleg köszönetet mondok, kérem b. bizalmukkal továbbra is megtiszteltni.

Kiváló tisztelettel

THIESZEN H.

tapetirozási és festészeti vállalkozó

Darabos-utcza 988.

Kárpit és papir maché gyári raktára.

Bécsi és berlini modellek.

Legnagyobb választékban kaphatók

diszitett

NÖI KALAPOK

valamint

kalap formák

KALAP DISZEK,

virágok és kalap szallagok

legjutányosabb árak mellett

PLANK ÁGOST

női divat üzletében

DEBRECZEN, Fötér.

Bécsi és berlini modellek.

Egy udvari lakás

Teleki-utcza 2173 sz. alatt,

Hanke Emil ur házában

azonnal kiadó.

Hatvan holdnyi körülkeritett elsőrendü csikólegelőre egy éves, két éves kancza s herélt csikókra nyári idény tartamára legeltetésre elvállaltatnak.

Bővebb értesités kapható „**Leitgeb Imre gazdasága Bihar-Derecske**“ czim alatt.

Peronospora ellen szőlő permetezéshez: **valódi kuittelfeldi**

AZURINT

250 gr. eredeti csomagokban, és elsőrendü

RÉZGÁLICZOT.

Szőlőkötözéshez s egyéb kerti munkálatokra finom Madagaskári

RAFFIA HÁNCSOT,

továbbá **Gáspár Antal**-féle kitünő ojtó viaszt legjutányosabb árban ajánl

CSANAK JÓZSEF füszerkereskedése.

KLYTHIA A bőr apolására.

az arczszin finomitására és szépitésére **ZSIRPOR.**

Legelegánsabb toilette-, báli és salonpor, fehér, rózsaszin vagy sárga.

Vegyészileg megvizsgálva és jónak találva

Dr POHL J. J. cs. kir. tanár által Bécsben.

Elismerő nyilatkozatok a legjobb körökből vannak minden dobozhoz csatolva.

1 doboz ára 1 frt. 20 kr.

Szétküldés utánvétellel vagy az összeg előleges beküldése ellen.

Taussig Gottlieb,

finom toilette szappanok és illatszerek gyáros.

Főraktár: WIEN, I Wollzeile Nr. 3.

KLEKNER MANÓ

ügynöki és bizományi üzlete, Széchényi-utcza 1800.

Ajánlja közvetitését és raktárát épitkezési anyagok beszerzésére a legjutányosabb árak mellett; u. m.: bel és külföldi

portland és román czémentben,

nyerstalazathoz való SZINES DISZTÉGLÁK, különféle FEDÉLCSEREPEK és TÜZÁLLÓ TÉGLÁKBAN; továbbá kátrányelszigetelő lapok, fedél papir, carbolineum és vastartányokban.

Képviselete a hirneves **karsti márvány kőtermèkeinek**, lépcsőzetek és egyéb épitkezési czélokra.

Képviselete az „ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSULATNAK“, GŐZ CSÉPLŐ és egyébb GAZDASÁGI GÉPEKBEN, melyek solid kiállitásuk és olcsóságuknál fogva legversenyképesebbek és előnyös feltételek mellett részletfizetésre is kaphatók; ugyancsak itt kaphatók ezen gyár által készitett kitünő szerkezetü és olcsó „HUNGÁRIA“ **peronospora permetezők** is.

Képviselet és raktár belföldi és **porosz KŐSZÈN**, mosott és szitált **kovács SZÉN**, valamint PIRSZÉNBŐL (COAKS). fütési és kovács czélokra.

Képviselet és pinczeraktár directe importált kellemes izü és hamisitatlan

olasz- fehér, siller

és vörös borokból,

56 literen felüli eladásra a legelőnyösebb árakon.

Ugyanitt **erdélyi borok** is kaphatók.

„Csokonai“ nyomda és kiadó r.t nyomása. 1894